

Q2

Puolivuosikatsaus

TAMMI-KESÄKUU 2019

7.8.2019

Sisältö

Yhteenveto	3
Vuoden 2019 toinen vuosineljännes lyhyesti	5
Liiketoiminta-alueet	6
If	6
Topdanmark	8
Osakkuusyhtiö Nordea	10
Mandatum Life	11
Omistusyhteisö	13
Muut tapahtumat	14
Suunniteltu ylimääräinen osinko Nordean osakkeiden muodossa	14
Yhtiökokous	14
Henkilöstö	15
Palkitseminen	15
Osakkeet ja osakepääoma	15
Sisäiset osingot	15
Luottoluokitukset	16
Vakavaraisuus	16
Velkarahoitus	17
Tulevaisuuden näkymät	18
Näkymät vuodelle 2019	18
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	18
Taulukot	20
Konsernin taloudellinen kehitys	20
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain	24
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	25
Konsernitase, IFRS	26
Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS	27
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	28
Liitetiedot	29
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	29
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.–30.6.2019	30
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.–30.6.2018	31
Tase segmenteittäin 30.6.2019	32
Tase segmenteittäin 31.12.2018	33
Muut liitetiedot	34
1 Vakuutusmaksut	34
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot	35
3 Korvauskulut	37
4 Henkilöstökulut	38
5 Aineettomat hyödykkeet	38
6 Rahoitusvarat	39
7 Johdannaisopimukset	39
8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia	40
9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset	45
10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi	47
11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	47
12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	48
13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	49
14 Rahoitusvelat	49
15 Ehdolliset velat ja sitoumukset	50
16 Ifin tulosanalyysi	51
17 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)	52

Sampo-konsernin tulos tammi–kesäkuulta 2019

Sampo-konsernin tulos ennen veroja tammi–kesäkuulta 2019 oli 981 miljoonaa euroa (1 153). Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen. Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos vahvistui 995 miljoonaan euroon (679).

- Osakekohtainen tulos oli 1,37 euroa (1,68) ja markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos 1,68 euroa (1,14). Konsernin oman pääoman tuotto oli vuoden 2019 tammi–kesäkuussa 15,4 prosenttia (10,2). Osakekohtainen substanssi oli kesäkuun 2019 lopussa 19,46 euroa (20,60).
- If-segmentin tulos ennen veroja oli 440 miljoonaa euroa (415). Yhdistetty kulusuhde oli 84,7 prosenttia (85,8) tammi–kesäkuussa 2019. Maksutulon kasvu (kiintein valuuttakurssein) oli vahvaa, 4,3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Oman pääoman tuotto oli 35,6 prosenttia (9,4).
- Topdanmark-segmentin tulos ennen veroja oli 146 miljoonaa euroa (105) Sampo-konsernin konsolidoidussa tuloslaskelmassa. Yhdistetty kulusuhde oli 79,0 prosenttia (84,1).
- Sammolle kirjattiin Nordean nettotuloksesta vuoden 2019 tammi–kesäkuussa 222 miljoonaa euroa (388). Nordean oman pääoman tuotto oli 7,2 prosenttia (11,7). Segmenttiraportoinnissa Nordean tulososuus on sisällytetty Omistusyhteisö-segmenttiin.
- Mandatum-segmentin tulos ennen veroja oli 137 miljoonaa euroa (313). Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen. Oman pääoman tuotto oli 30,1 prosenttia (25,9).
- Sampo suunnittelee jakavansa ylimääräisen osingon Nordean osakkeiden muodossa. Osingonjaon seurauksena Sammon omistus Nordeassa laskisi alle 20 prosenttiin. Tämä johtaisi vakavaraisuuslaskennassa konglomeraattisäännöstöstä (FICO) luopumiseen. Muutos on ehdollinen Finanssivalvonnan hyväksynnälle. Tulevaisuudessa Sammon vakavaraisuus laskettaisiin vain Solvenssi II:n mukaisesti ja Nordeaa käsiteltäisiin sijoituksena. Mikäli Nordeaa olisi käsitelty sijoituksena kesäkuun 2019 lopussa, Sammon pro forma Solvenssi II -vakavaraisuussuhde olisi ollut 170 prosenttia (137 prosenttia 30.6.2019 nykyisillä säännöillä).

Avainluvut

Milj.e	1-6/2019	1-6/2018	Muutos, %	4-6/2019	4-6/2018	Muutos, %
Tulos ennen veroja	981	1 153	-15	506	708	-29
If	440	415	6	242	222	9
Topdanmark	146	105	38	53	45	19
Osakkuusyhtiöt	226	386	-41	143	221	-35
Mandatum	137	313	-56	65	239	-73
Omistusyhteisö (pl. Nordea)	31	-46	-	2	1	148
Tilikauden tulos	826	982	-16	429	607	-29
			Muutos			Muutos
Tulos/osake, euroa	1,37	1,68	-0,31	0,73	1,06	-0,33
Tulos/osake, OCI:n perusteella, euroa	1,68	1,14	0,54	0,74	0,99	-0,25
Substanssi/osake, euroa *)	19,46	21,57	-2,11	-	-	-
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	9 734	9 487	247	-	-	-
Konsernin vakavaraisuussuhde, % *)	130	146	-16	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	15,4	10,2	5,2	-	-	-

*) Vertailuluku 31.12.2018

Puolivuosikatsauksen tiedot eivät ole tilintarkastettuja. Tuloslaskelmaeriä vertaillaan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2018 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Puolivuosikatsauksessa käytetyt vaihtokurssit

	1-6/2019	1-3/2019	1-12/2018	1-9/2018	1-6/2018
EURSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	10,5181	10,4187	10,2583	10,2374	10,1508
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	10,5633	10,3980	10,2548	10,3090	10,4530
DKKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,4090	1,3959	1,3764	1,3741	1,3630
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,4153	1,3929	1,3733	1,3826	1,4026
NOKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,0810	1,0694	1,0688	1,0678	1,0582
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,0897	1,0765	1,0308	1,0890	1,0990
EURDKK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4651	7,4637	7,4533	7,4503	7,4477
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	7,4636	7,4652	7,4673	7,4564	7,4525

Vuoden 2019 toinen vuosineljännes lyhyesti

Sampo-konsernin huhti-kesäkuun 2019 tulos ennen veroja oli 506 miljoonaa euroa (708). Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen. Osakekohtainen tulos oli 0,73 euroa (1,06). Osakekohtainen tulos markkina-arvoin oli 0,74 euroa (0,99).

Osakekohtainen substanssi laski 2,57 euroa vuoden 2019 toisella neljänneksellä ja oli 19,46 euroa. Osakekohtaista substanssia pienensi huhtikuussa 2019 maksettu osinko, joka oli 2,85 euroa osakkeelta.

Ifin yhdistetty kulusuhde oli toisella vuosineljänneksellä 83,0 prosenttia (85,1). Tulos ennen veroja oli 242 miljoonaa euroa (222).

Topdanmarkin yhdistetty kulusuhde oli toisella vuosineljänneksellä 79,8 prosenttia (83,7) ja tulos ennen veroja 53 miljoonaa euroa (45).

Sammon osuus Nordean toisen neljänneksen nettotuloksesta oli 140 miljoonaa euroa (223).

Mandatumin tulos ennen veroja oli 65 miljoonaa euroa (239). Maksutulo oli 291 miljoonaa euroa (285).

Liiketoiminta-alueet

If

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Vahinkovakuutus konsernin emoyhtiön If Skadeförsäkring Holding AB (publ):in pääkonttori on Ruotsissa. Tytär-yhtiöidensä ja sivukonttoriensa välityksellä If tarjoaa vakuutus ratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia.

Tulos

Milj.e	1-6/2019	1-6/2018	Muutos, %	4-6/2019	4-6/2018	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 618	2 564	2	1 081	1 047	3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	120	119	1	61	66	-7
Liiketoiminnan muut tuotot	18	14	33	11	7	50
Korvauskulut	-1 364	-1 357	1	-670	-676	-1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-452	-444	2	14	21	-33
Henkilöstökulut	-278	-264	6	-141	-131	7
Liiketoiminnan muut kulut	-214	-214	0	-110	-108	2
Rahoituskulut	-8	-7	20	-4	-4	6
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0	3	-93	1	1	-23
Tulos ennen veroja	440	415	6	242	222	9
Avainluvut	Muutos			Muutos		
Yhdistetty kulusuhde, % *)	84,7	85,8	-1,1	83,0	85,1	-2,1
Riskisuhde, %	63,0	64,0	-1,0	61,2	63,3	-2,1
Toimintakulusuhde, %	21,7	21,8	-0,1	21,8	21,7	0,1
Liikekulusuhde, %	16,2	16,3	-0,1	16,7	16,3	0,4
Oman pääoman tuotto, %	35,6	9,4	26,2	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 799	6 548	251	-	-	-

If-segmentin tammi-kesäkuun 2019 tulos ennen veroja oli 440 miljoonaa euroa (415). Verojen jälkeinen laaja tulos nousi 462 miljoonaan euroon (132). Yhdistetty kulusuhde oli 84,7 prosenttia (85,8) ja riskisuhde 63,0 prosenttia (64,0).

Aiempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta purettiin nettona 108 miljoonalla eurolla (103) tammi-kesäkuussa 2019. Annuiteettien diskonttaamiseen Ruotsissa käytetty korko laski -0,80 prosenttiin, mikä heikensi tammi-kesäkuun tulosta 29 miljoonaa euroa. Vakuutustekninen tulos vahvistui 334 miljoonaan euroon (306). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) oli 15,7 prosenttia (14,5).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos
Henkilöasiakkaat	81,7	84,6	-2,9	59,9	63,0	-3,1
Yritysiasiakkaat	90,2	88,5	1,6	67,8	66,0	1,7
Suurasiakkaat	88,9	87,3	1,6	69,4	66,2	3,2
Baltia	87,7	88,1	-0,5	59,3	59,5	-0,2
Ruotsi	78,3	79,3	-1,0	59,3	61,1	-1,8
Norja	90,0	87,6	2,5	68,0	64,6	3,4
Suomi	85,2	90,8	-5,7	62,6	67,8	-5,2
Tanska	90,4	94,5	-4,1	61,6	65,9	-4,3

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	4-6/2019	4-6/2018	Muutos
Henkilöasiakkaat	80,9	84,4	-3,5	59,1	62,8	-3,7
Yritysiasiakkaat	87,3	87,5	-0,2	64,9	65,1	-0,2
Suurasiakkaat	84,9	84,0	0,9	65,4	63,5	1,9
Baltia	85,8	86,6	-0,8	57,1	58,3	-1,1
Ruotsi	78,5	76,2	2,4	60,0	58,7	1,2
Norja	86,6	86,4	0,2	64,7	63,2	1,5
Suomi	81,0	94,9	-13,9	58,2	71,3	-13,1
Tanska	92,6	92,4	0,1	62,3	64,2	-1,9

Suurvahinkoja ilmoitettiin tammi-kesäkuussa 2019 vain 3 miljoonaa euroa (1) odotettua enemmän. Yritysiasiakasliiketoiminnoissa maksettiin korvauksia suurvahingoista 15 miljoonaa euroa arvioitua enemmän ja suurasiaakasliiketoiminnassa 12 miljoonaa euroa arvioitua vähemmän. Suurvahingot painoivat ensimmäisen vuosipuoliskon tulosta erityisesti Norjassa.

Bruttovakuutusmaksutulo oli tammi-kesäkuussa 2 772 miljoonaa euroa (2 701). Valuuttakurssimuutokset huomioiden maksutulo kasvoi 4,3 prosenttia vuodentakaisesta. Maksutulo kasvoi kaikilla liiketoiminta-alueilla ja kaikilla markkinoilla. Erityisen vahvaa kasvu oli suurasiaakasliiketoiminnassa, 12,1 prosenttia sekä Norjassa, 8,7 prosenttia. Kasvu oli vahvaa myös henkilöasiakasliiketoiminnassa, 3,6 prosenttia, vaikka uusien autojen myynti laski Pohjoismaissa 12 prosenttia.

Toimintakulusuhde oli 21,7 prosenttia (21,8) ja liikekulusuhde 16,2 prosenttia (16,3).

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli 30.6.2019 yhteensä 11,4 miljardia euroa (10,9). Tästä korkoinstrumentteihin oli sijoitettuna 82 prosenttia (88), rahamarkkinainstrumentteihin 7 prosenttia (2) ja osakkeisiin 10 (10) prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 120 miljoonaa euroa (119). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli tammi-kesäkuussa 3,5 prosenttia (0,5). Korkosijoitusten duraatio oli 1,3 vuotta (1,4) ja keskimääräinen maturiteetti 2,7 vuotta (2,7). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinoilla ilman valuuttariskin suojauskustannuksia laskettuna (running yield) oli kesäkuun 2019 lopussa 1,6 prosenttia (1,6).

Ifin vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Topdanmark

Topdanmark on Tanskan toiseksi suurin vahinkovakuutusyhtiö ja merkittävä henkivakuutusyhtiö. Yhtiö on listattu Nasdaq Kööpenhaminassa. Topdanmarkilla on vahinkovakuuttamisessa 17 prosentin markkinaosuus. Yhtiö keskittyy henkilöasiakkaiden, maatalouden ja pk-yritysten vakuuttamiseen, ja sillä on noin 620 000 asiakasta. Yhtiö käsittelee vuosittain noin 300 000 korvaushakemusta. Henkivakuutuksissa Topdanmarkilla on 10 prosentin markkinaosuus Tanskassa.

Tulos

Milj.e	1-6/2019	1-6/2018	Muutos, %	4-6/2019	4-6/2018	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	1 432	1 364	5	526	527	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	679	44	1 444	197	130	51
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1	94	2	1	212
Korvauskulut	-571	-610	-6	-251	-305	-18
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-1 208	-507	138	-312	-206	52
Henkilöstökulut	-144	-142	2	-69	-67	4
Liiketoiminnan muut kulut	-46	-46	-1	-41	-37	11
Rahoituskulut	-5	-5	-8	-2	-2	-4
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	7	6	15	5	4	12
Tulos ennen veroja	146	105	38	53	45	19
Avainluvut			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	79,0	84,1	-5,1	79,8	83,7	-3,9
Vahinkosuhde, %	62,4	67,2	-4,8	63,7	66,3	-2,6
Liikekulusuhde, %	16,6	16,9	-0,3	16,0	17,4	-1,4
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	2 322	2 351	-29	-	-	-

Kesäkuun 2019 lopussa Sampo Oyj omisti 41 997 070 Topdanmarkin osaketta, mikä on 46,7 prosenttia yhtiön koko osakekannasta ja 48,4 prosenttia niihin liittyvistä äänioikeuksista. Sammon Topdanmark-omistuksen markkina-arvo 30.6.2019 oli 2 083 miljoonaa euroa.

3.4.2019 pidetty yhtiökokous päätti, että osinkoa maksetaan 15 Tanskan kruunua osakkeelta. Sammon osuus osingosta oli 84 miljoonaa euroa.

Seuraava teksti perustuu Topdanmarkin 18.7.2019 julkaisemaan osavuositarkastukseen tammi-kesäkuulta 2019.

Topdanmarkin tulos ennen veroja tammi-kesäkuulta 2019 oli 146 miljoonaa euroa (105).

Topdanmarkin maksutulo vahvistui vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 1 432 miljoonaan euroon (1 364). Sekä vahinkovakuutusliiketoiminnassa että henkivakuutusliiketoiminnassa maksutulo kasvoi 2,6 prosenttia. Vahinkovakuutusliiketoiminnan 35 miljoonan euron (18) run-off-tuotot koostuivat lähinnä lakisääteisistä moottoriajoneuvo- ja tapaturmavakuutuksista.

Sääolosuhteista johtuvien vahinkojen määrä oli vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 2 miljoonaa euroa (0), mikä heikensi vahinkosuhdetta 0,4 prosenttiyksikköä. Suurvahinkojen määrä laski 5 miljoonaan euroon (9). Aiempien vuosien vahingot, sääolosuhteista johtuvat vahingot, suurvahingot sekä muut erät, kuten riskimarginaalin muutos, huomioiden Topdanmarkin vahinkosuhde parani 69,0 prosenttiin (70,0).

Yhdistetty kulusuhde oli 79,0 prosenttia (84,1) vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla. Liikekulusuhde oli 16,6 (16,9) prosenttia.

Topdanmarkin vakavaraisuusasemaa käsitellään Vakavaraisuus-osiossa.

Lisätietoja Topdanmarkista ja sen tammi-kesäkuun 2019 tuloksesta on saatavilla osoitteessa www.topdanmark.com.

Osakkuusyhtiö Nordea

Nordea on Pohjoismaiden suurin pankki ja markkina-arvolla mitattuna yksi Euroopan 10 suurimmasta finanssipalveluyrityksestä. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörsseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Nordeaa on käsitelty Sammon konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä, ja segmenttiraportoinnissa osuus sen tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.

Kesäkuun 2019 lopussa Sampo Oyj omisti 860 440 497 Nordean osaketta, mikä vastaa 21,2 prosentin omistuosuutta. Yhdestä osakkeesta maksettu hinta oli keskimäärin 6,46 euroa, ja Sammon konsernitilinpäätöksessä käytettävä kirjanpitoarvo oli 8,24 euroa osakkeelta. Nordean osakkeen päätöskurssi 30.6.2019 oli 6,39 euroa.

Seuraava teksti perustuu Nordean 18.7.2019 julkaisemaan tulostiedotteeseen vuoden 2019 toiselta neljännekseltä.

Tuotot kasvoivat prosentin edellisneljänneksestä. Vuoden 2018 viimeisestä neljänneksestä tuotot kasvoivat 5 prosenttia. Luottovolyymien kasvu vaikutti suotuisasti rahoituskatteeseen. Luottomarginaaleihin kohdistuneiden paineiden päinvastainen vaikutus oli kuitenkin tätä suurempi. Paineita kohdistui etenkin henkilöasiakkaille annettujen luottojen marginaaleihin. Talletusmarginaalit olivat suurin piirtein aiemmalla tasolla. Gjensidigen vaikutus neljänneksellä oli 18 miljoonaa euroa positiivinen.

Nettomääräiset palkkiotuotot ja -kulut kasvoivat prosentin neljänneksen aikana. Ne ovat kasvaneet vakaasti vuoden 2018 kolmannelta neljänneksestä lähtien. Varallisuudenhoidon ja yritysneuvonnan palkkiotuotot kehittyivät suotuisasti, kun taas kortteihin ja maksuihin liittyvät palkkiotuotot pienenivät. Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä kasvoi 7 prosenttia neljänneksen aikana. Asiakastoiminta pysyi hyvällä tasolla, ja varainhankinnan tulos parani korkotuotteiden hyvän kehityksen ja valuuttapositionien suotuisten liikkeiden ansiosta. Markkinatakaustoiminnan toimintaympäristö pysyi sen sijaan haasteellisena.

Kulut kasvoivat 3 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna kausiluonteisten tekijöiden ja aiempaa suurempien poistojen vuoksi. Kulu/tuotto-suhde heikkeni edellisneljänneksestä prosentin 58 prosenttiin. Oman pääoman tuotto kasvoi 0,40 prosenttiyksikköä 8,5 prosenttiin. Nettomääräisten luottotappioiden osuus luotonannosta kasvoi 0,03 prosenttiyksikköä 0,10 prosenttiin, koska toisella neljänneksellä ei kirjattu yhtä paljon luottotappioiden palautuksia kuin edellisneljänneksellä. Nordea odottaa edelleen, että luottojen laatu pysyy suurin piirtein aiemmalla tasollaan tulevina neljänneksinä.

Ydinvakavaraisuussuhde kasvoi neljänneksen aikana 0,20 prosenttiyksikköä 14,8 prosenttiin. Luku on 1,20 prosenttiyksikköä suurempi kuin Nordean 13,6 prosentin vapaaehtoinen nimellispääomaa koskeva sitoumus ja siten Nordean pääomatavoitteen mukaisella tasolla.

Lisätietoja Nordeasta ja sen vuoden 2019 tammi – kesäkuun tuloksesta on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Mandatum Life

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n kokonaan omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henki-vakuutusosakeyhtiöstä, jolla on toimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuaissa, ja sen kolmesta tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määrittämistä toiminnoista. Tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy ja Mandatum Life Fund Management S.A.

Tulos

Milj. e	1-6/2019	1-6/2018	Muutos, %	4-6/2019	4-6/2018	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	529	528	0	291	285	2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	726	137	429	173	156	11
Muut tuotot	7	205	-96	6	203	-97
Korvauskulut	-624	-627	-1	-356	-283	26
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-433	135	-	-15	-87	-83
Henkilöstökulut	-27	-24	16	-15	-12	26
Muut kulut	-37	-39	-3	-19	-21	-11
Rahoituskulut	-4	-4	-4	-2	-2	-1
Tulos ennen veroja *)	137	313	-56	65	239	-73
Avainluvut			Muutos			Muutos
Liikekustannussuhde, % **)	89,8	81,5	8,3	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	30,1	25,9	4,2	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	554	529	25	-	-	-

*) Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen.

**) Sisältää hyvitykset.

Mandatum-segmentin tulos ennen veroja tammi-kesäkuulta 2019 oli 137 miljoonaa euroa (313). Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen, joka saatiin vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos verojen jälkeen vahvistui 190 miljoonaan euroon (185). Oman pääoman tuotto oli 30,1 prosenttia (25,9).

Mandatum Life -konsernin maksutulo oli vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 529 miljoonaa euroa. Sijoitus-sidonnaisten sopimusten maksutulo oli 457 miljoonaa euroa eli noin 86 prosenttia maksutulosta.

Sijoitusomaisuuden nettotuotot ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja kasvoivat 203 miljoonaan euroon (123). Sijoitussidonnaisten vakuutusten tuotot kasvoivat 523 miljoonaan euroon (14). Käyvän arvon rahasto kasvoi vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 431 miljoonaan euroon (351).

Mandatum Life -konsernin vastuuvélka oli kokonaisuudessaan 11,6 miljardia euroa (11,2). Sijoitussidonnainen vastuuvélka nousi kesäkuun 2019 lopussa 7,5 miljardiin euroon (7,0) eli 64 prosenttiin (62) yhteenlasketusta vastuuvélkasta. Laskuperustekorkoisen vastuuvélkan määrä laski toisen vuosineljänneksen lopussa 4,1 miljardiin euroon (4,2). Vakuutuskannat, joiden laskuperustekorot ovat korkeita (4,5 ja 3,5 prosenttia), pienenivät 130 miljoonaa euroa 2,3 miljardiin euroon tammi-kesäkuussa 2019.

Kokonaisuudessaan Mandatum Life on vahvistanut alhaisen korkotason vuoksi vastuuvélkaansa 242 miljoonalla eurolla (232). Lukuun ei sisälly eriytettyyn kantaan liittyviä eriä. Vuosien 2019, 2020 ja 2021 diskonttokorko on 0,25 prosenttia. Vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä vuoden 2022 diskonttokorkoa laskettiin 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin. Eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan laskuperustekorko on 0,50 prosenttia.

Kesäkuun 2019 lopussa Mandatum Life -konsernin sijoitusomaisuus oli markkina-arvoin 5,5 miljardia euroa (5,6), kun jätetään huomioimatta sijoitussidonnaisen vastuuvélan katteena olevat 7,5 miljardin euron (7,0) suuruiset varat.

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvélan katteena oleva sijoitusomaisuus oli 30.6.2019 markkina-arvoin 4,5 miljardia euroa (4,6). Tästä 45 prosenttia (49) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 13 prosenttia (9) rahamarkkinoille, 27 prosenttia (27) osakkeisiin ja 14 prosenttia (15) muihin instrumentteihin. Sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi-kesäkuussa 2019 oli 6,1 prosenttia (0,4). Kesäkuun 2019 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,9 vuotta (2,5) ja keskimääräinen maturiteetti 3,0 vuotta (2,8). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla ilman valuuttariskin suojauskustannusta laskettuna (running yield) oli 2,5 prosenttia (2,5).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 1,0 miljardia euroa (1,1), josta 67 prosenttia (77) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 14 prosenttia (5) rahamarkkinoille, 13 prosenttia (11) osakkeisiin ja 6 prosenttia (6) muihin instrumentteihin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi-kesäkuussa 2019 oli 4,5 prosenttia (-0,5). Kesäkuun 2019 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,7 vuotta (2,5) ja keskimääräinen maturiteetti 3,2 vuotta (3,1). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla ilman valuuttariskin suojauskustannusta laskettuna (running yield) oli 1,9 prosenttia (2,3).

Kustannusliikkeen tulos oli ensimmäisellä vuosipuoliskolla 7 miljoonaa euroa (13). Riskiliikkeen tulos oli 10 miljoonaa euroa (10).

Mandatum Lifen vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 30.6.2019 noin 21,2 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta. Nordea on Sampo Oyj:n osakkuusyhtiö. Sammolla on myös toinen osakkuusyhtiö, NDX Intressenter AB, josta Sampo omistaa 36,25 prosenttia. Yhtiö perustettiin Nordax Group AB:n ostotarjousta varten.

Tulos

Milj. e.	1-6/2019	1-6/2018	Muutos, %	4-6/2019	4-6/2018	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-8	-39	-81	-4	2	-
Liiketoiminnan muut tuotot	8	9	-6	4	5	-7
Henkilöstökulut	-10	-6	81	-6	-3	130
Liiketoiminnan muut kulut	-6	-8	-24	-3	-4	-16
Rahoituskulut	47	-1	-	12	1	-
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	226	386	-41	143	221	-35
Tulos ennen veroja	258	341	-24	145	222	-35
Avainluvut			Muutos			Muutos
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	60	60	-	-	-	-

Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja tammi-kesäkuussa 2019 laski 258 miljoonaan euroon (341) Nordean tulososuuden heikennyttyä. Sammon osuus osakkuusyhtiöiden, Nordean ja NDX Intressenterin, tuloksista oli 226 miljoonaa euroa (386), josta Nordean osuus oli 222 miljoonaa euroa (388) ja NDX Intressenterin 4 miljoonaa euroa (-2). Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja ilman osakkuusyhtiöiden tulososuutta oli 31 miljoonaa euroa (-46).

Johdannaisinstrumenttien markkina-arvojen ja valuuttakurssien muutokset voivat aiheuttaa merkittäviä vaihteluita nettosijoitustuottoihin ja rahoituskuluihin.

Sampo Oyj:n Nordea-omistus on kirjattu taseeseen 7,1 miljardiin euroon eli 8,24 euroon osakkeelta. Omistusosuuden markkina-arvo 30.6.2019 oli 5,5 miljardia euroa eli 6,39 euroa osakkeelta.

Lisäksi Sampo Oyj:n taseeseen sisältyi 3,4 miljardin euron (3,4) arvosta tytäryhtiöiden osakkeita.

Muut tapahtumat

Suunniteltu ylimääräinen osinko Nordean osakkeiden muodossa

Sampo Oyj:n hallitus ilmoitti 13.6.2019, että se suunnittelee päättävänsä 7.8.2019 pidettävässä kokouksessaan ylimääräisen osingon jakamisesta Nordean osakkeiden muodossa. Suunnitelman mukaan kukin osakkeenomistaja saisi 1 Nordea-osakkeen kutakin omistamaansa 10 Sampo-osaketta kohti.

Mikäli hallitus päättää ylimääräisen osingon jakamisesta, Sammon omistususuus Nordeasta laskisi alle 20 prosenttiin. Tämän seurauksena konsernin vakavaraisuus laskettaisiin tulevaisuudessa vain Solvenssi II -sääntöjen mukaisesti ja Nordea-omistusta käsiteltäisiin laskelmissa tavallisena osakesijoituksena. Konglomeraattisäännösten (FICO) mukaisista laskelmista luopuminen on ehdollinen Finanssivalvonnan hyväksynnälle ja edellyttää Sammon hakemusta. Sampo odottaa saavansa muutokselle hyväksynnän ennen tammi-syyskuun 2019 osavuositiedotusten julkistamista. Nordean käsittely osakkuusyhtiönä Sammon konsernitilinpäätöksessä (IFRS) jatkuisi ennallaan.

Suunnittelun ylimääräisen osingonjaon vaikutuksia Sammon vakavaraisuuteen on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Yhtiökokous

Sampo Oyj:n 9.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti jakaa vuodelta 2018 osinkoa 2,85 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 11.4.2019 ja osinko maksettiin 18.4.2019. Käteisosingon lisäksi yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan enintään 500 000 000 euron (0,9 euroa osaketta kohden) ylimääräisen osingon jakamisesta joko käteisenä ja/tai rahoitusvälineinä. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiön hallitukseen valittiin kahdeksan jäsentä. Hallitukseen valittiin uudelleen Christian Clausen, Jannica Fagerholm, Veli-Matti Mattila, Risto Murto, Antti Mäkinen ja Björn Wahlroos. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Fiona Clutterbuck ja Johanna Lamminen. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen Björn Wahlroosin ja varapuheenjohtajakseen Jannica Fagerholmin. Nimitys- ja palkkiovaliokuntaan valittiin jäseniksi Veli-Matti Mattila, Risto Murto, Antti Mäkinen ja Björn Wahlroos (puheenjohtaja) sekä tarkastusvaliokuntaan Christian Clausen, Fiona Clutterbuck, Jannica Fagerholm (puheenjohtaja) ja Johanna Lamminen.

Kaikkien hallituksen jäsenten on arvioitu olevan riippumattomia yhtiöstä Arvopaperimarkkinayhdistyksen vuonna 2015 antaman hallinnointikoodin mukaisesti. Lisäksi kaikkien hallitusten jäsenten, Antti Mäkiästä lukuun ottamatta, on arvioitu olevan riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiökokous päätti maksaa hallituksen jäsenille palkkioita vuonna 2020 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 175 000 euroa ja hallituksen jäsenille 90 000 euroa. Tämän lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien jäsenille maksetaan seuraavat vuosipalkkiot: varapuheenjohtajalle 25 000 euroa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 25 000 euroa ja tarkastusvaliokunnan jäsenelle 6 000 euroa. Hallituksen jäsenen edellytetään hankkivan yhtiökokouksen päätöksen perusteella Sammon A-sarjan osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan 50 prosentilla hallituksen jäsenen vuosipalkkiosta, josta on ensin vähennetty verot ja vastaavat maksut.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, jolle päätettiin maksaa palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan. KHT Kristina Sandin toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokouksessa oli sen alkaessa edustettuna 1 052 osakkeenomistajaa edustaen yhteensä 360 849 587 osaketta ja 365 649 587 ääntä.

Henkilöstö

Sampo-konsernin henkilöstömäärä oli tammi-kesäkuussa 2019 keskimäärin 9 734 henkeä, kun määrä vuosi sitten oli 9 487 henkeä. Henkilöstön kokonaismäärä osa-aikaiset työntekijät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muuntaen 30.6.2019 oli 9 824 (9 554) henkeä.

Toisella vuosineljänneksellä konsernin henkilöstöstä noin 70 prosenttia työskenteli Ifissä, 24 prosenttia Topdanmarkissa, 6 prosenttia Mandatum Lifessa ja prosentti emoyhtiö Sampo Oyj:ssä. Henkilöstöstä 30 prosenttia työskenteli Tanskassa, 23 prosenttia Suomessa, 23 prosenttia Ruotsissa ja 14 prosenttia Norjassa. Muissa maissa työskenteli 10 prosenttia henkilöstöstä.

Katsauskauden lopussa 30.6.2019 If työllisti 6 883 henkeä, Topdanmark 2 309 henkeä ja Mandatum Life 569 henkeä. Sampo Oyj:ssä työskenteli kauden lopussa 63 henkeä.

Palkitseminen

Pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä ei suoritettu maksuja tammi-kesäkuussa 2019. Sampo-konserni oli varannut voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tuleviin maksuihin kesäkuun 2019 lopulla 28 miljoonaa euroa (33). Lyhytaikaisia kannustimia maksettiin sosiaalikulut mukaan lukien tammi-kesäkuussa 2019 yhteensä 41 miljoonaa euroa (36). Pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä aiheutui 15 miljoonan euron (-3) negatiivinen tulosvaikutus tammi-kesäkuussa 2019.

Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien ehdot ovat nähtävillä osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä 30.6.2019 oli 555 351 850 osaketta, jotka jakaantuivat 554 151 850 A-sarjan sekä 1 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 560 151 850 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä.

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutuksen nojalla osakkeet hankitaan niiden hankintahetken markkinahintaan julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj ei ostanut omia osakkeitaan tammi-kesäkuussa 2019. Sampo Oyj:llä ja sen tytäryhtiöillä ei ollut kesäkuun 2019 lopussa hallussaan Sammon A-osakkeita.

Sampo Oyj vastaanotti vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä yhden Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaisen liputusilmoituksen. Solidium Oy toimitti 2.4.2019 liputusilmoituksen, jonka mukaan sen omistususuus Sammon kaikista osakkeista ja äänistä laski alle 10 prosenttiin, tarkemmin 9,95 prosenttiin osakkeista ja 9,87 prosenttiin äänistä.

Sisäiset osingot

Nordean varsinainen yhtiökokous päätti 28.3.2019 jakaa osinkoa 0,69 euroa osakkeelta. Sampo Oyj:n osuus osingosta oli 594 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 8.4.2019.

Topdanmarkin varsinainen yhtiökokous päätti 3.4.2019 jakaa osinkoa 15 Tanskan kruunua osakkeelta. Sampo Oyj:n osuus osingosta oli 84 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 8.4.2019.

Mandatum Life maksoi 150 miljoonan euron osingon maaliskuussa 2019.

If maksaa osinkoa yleensä vuoden lopulla.

Luottoluokitukset

Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden keskeiset luottoluokitukset on esitetty alla. S&P nosti 18.7.2019 Sampo Oyj:n luottoluokituksen tasolta A- tasolle A.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä
Sampo Oyj – Long-term Issuer Rating	A3	Vakaa	A	Vakaa
If Skadeförsäkring AB (Ruotsi) – Insurance Financial Strength Rating	A1	Vakaa	A+	Vakaa

Vakavaraisuus

Konsernin vakavaraisuus

Sampo-konsernin pääomavaatimus ja konsernin oma varallisuus lasketaan nykyisellään sekä konglomeraattisäännösten (FICO) että Solvenssi II -direktiivin mukaisesti. Konsernin konglomeraattisäännösten mukainen vakavaraisuussuhde (ryhmittymän omat varat suhteessa omien varojen minimivaatimukseen) oli 130 prosenttia (147) 30.6.2019. Samana ajankohtana Solvenssi II -säännösten mukainen vakavaraisuus oli 137 prosenttia (140).

Sammon Nordea-omistukseen kohdistuva pääomavaade on noussut vuoden 2018 lopusta yli 800 miljoonalla eurolla. Sammon Nordea-omistukseen liittyvät riskit eivät ole muuttuneet. Pääomavaateen nousu johtuu 2 prosentin O-SII-lisäpääomavaatimuksesta (muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos) Suomessa ja riskimitoitettujen erien (REA) kasvusta.

Sampo on aktiivisesti ryhtynyt toimenpiteisiin vastatakseen negatiivisiin vaikutuksiin, esimerkiksi laskemalla liikkeeseen 500 miljoonan euron suuruisen hybridilainan. Lisäksi 13.6.2019 hallitus ilmoitti huhtikuussa 2019 varsinaiselta yhtiökokoukselta saamansa valtuutuksen perusteella, että se suunnittelee päättävänsä 7.8.2019 pidettävässä kokouksessaan ylimääräisen osingon jakamisesta Nordean osakkeiden muodossa. Suunnitelman mukaan kukin osakkeenomistaja saisi 1 Nordea-osakkeen kutakin omistamaansa 10 Sampo-osaketta kohti.

Mikäli hallitus päättää ylimääräisen osingon jakamisesta, Sammon omistusosuus Nordeasta tulisi laskemaan alle 20 prosenttiin. Tästä johtuen konsernin vakavaraisuus laskettaisiin tulevaisuudessa vain Solvenssi II -sääntöjen mukaisesti ja Nordea-omistusta käsiteltäisiin laskelmissa tavallisena osakesijoituksena. Konglomeraattisäännösten (FICO) mukaisista laskelmista luopuminen on ehdollinen Finanssivalvonnan hyväksynnälle. Sampo odottaa saavansa muutokselle hyväksynnän ennen tammi-syyskuun 2019 osavuosiraportin julkistamista.

Mikäli Nordeaa olisi käsitelty tavallisena osakesijoituksena kesäkuun 2019 lopussa, Sammon pro forma -Solvenssi II -vakavaraisuussuhde olisi ollut 170 prosenttia.

Nordean käsittely osakkuusyhtiönä Sammon konsernitiilinpäätöksessä (IFRS) jatkuisi ennallaan.

Tytäryhtiöiden vakavaraisuusasema

Vakuutustytärtyhtiöt noudattavat vakavaraisuuslaskelmissaan Solvenssi II -säännöstöä. If-konserniin kuuluvat yhtiöt soveltavat joko osittaista sisäistä mallia tai standardikaavaa laskiessaan vakavaraisuuttaan erillisinä yhtiöinä. Mandatum Life raportoi vakavaraisuutensa standardikaavan mukaisesti. Topdanmark käyttää osittaista sisäistä mallia raportoidessaan vakavaraisuutensa.

If-konsernilla on S&P:n A+ -luottoluokitus. Tämä vaatii huomattavasti enemmän pääomaa kuin Solvenssi II:n mukainen standardikaava ja siksi standardikaavan soveltamisella ei ole käytännön merkitystä Ifin pääomitukselle. If-konsernin standardikaavan mukainen pro forma -Solvenssi II -vaade 30.6.2019 oli 1 875 miljoonaa euroa (1 833) ja oma varallisuus 3 949 miljoonaa euroa (3 599). Vakavaraisuusaste oli 211 prosenttia (196).

S&P A+ -luokituksen mukainen tavoitepääoma oli kesäkuun 2019 lopussa 3 067 miljoonaa euroa (2 949) ja pääomat 3 487 miljoonaa euroa (3 149).

Topdanmark soveltaa DFSA:n hyväksymää osittaista sisäistä mallia valtaosaan vahinkovakuutus- ja terveys-riskien sekä näiden vakavaraisuusvaatimusten laskentaa. Muiden riskien arvioinnissa käytetään Solvenssi II:n standardikaavaa. Topdanmarkin vakavaraisuussuhde oli osittaisen sisäisen mallin mukaisesti 182 prosenttia (196) kesäkuun 2019 lopussa.

Topdanmarkin Solvenssi II:n mukainen pääomavaade standardikaavalla laskettuna 30.6.2019 oli 634 miljoonaa euroa (534) ja oma varallisuus 993 miljoonaa euroa (872). Vakavaraisuussuhde oli 157 prosenttia (163).

Mandatum Lifen vakavaraisuussuhde siirtymäsäännösten jälkeen oli 155 prosenttia (176) kesäkuun 2019 lopussa. Oma varallisuus oli 1 795 miljoonaa euroa (1 740) ja Solvenssi II -pääomavaade 1 160 miljoonaa euroa (990). Oman varallisuuden lasku selittyy pääasiassa vastuiden alhaisemmalla diskonttokorolla. Ilman siirtymäsäännöksiä oma varallisuus olisi ollut 1 419 miljoonaa euroa (1 348) ja vakavaraisuusvaade 1 196 miljoonaa euroa (1 030), ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 119 prosenttia (131).

Lisätietoa Sampo-konsernin pääomituspolitiikasta on saatavilla vuoden 2018 Riskienhallintaraportista, joka on julkaistu osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018.

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 30.6.2019 velkarahoitusta 3 961 miljoonaa euroa (4 067) ja korkoa kerryttäviä omaisuus-eriä 1 192 miljoonaa euroa (2 114). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, korkoinstrumentit ja 504 miljoonan euron (503) arvosta tytär- ja osakkuusyhtiöiden liikkeeseen laskemia pääomalainoja.

Sampo Oyj:n nettovelka oli kesäkuun 2019 lopussa 2 769 miljoonaa euroa (2 108). Nettovelkalaskelmaan sisältyvät vain korkoa kerryttävät varat ja velat. Sampo Oyj:n bruttovelka oli 55 prosenttia (52) yhtiön omasta pääomasta ja velkaisuusaste oli 36 prosenttia (34).

Sampo Oyj maksoi takaisin 500 miljoonan euron suuruisen senioriehtoisen lainan eräpäivänä 24.5.2019.

23.5.2019 Sampo Oyj laski liikkeeseen 500 miljoonan euron suuruisen 30NC10-kiinteä-/vaihtuvakorkoisen pääomalainan, jonka eräpäivä on 23.5.2049.

Sampo Oyj:n taseessa 30.6.2019 olleet rahoitusvelat koostuivat 3 419 miljoonan euron (3 942) suuruista senioriehtoista joukkovelkakirjalainoista, 500 miljoonan euron suuruista pääomalainasta ja 48 miljoonan euron (124) suuruista liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista. Sampo Oyj:n velan keskikorko oli koronvaihtosopimusten jälkeen kesäkuun 2019 lopussa 1,26 prosenttia (0,80).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät vuodelle 2019

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueiden odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2019.

Markkina-arvoiset tulokset ovat kuitenkin varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääoma-markkinoiden kehitykseen. Matala korkotaso luo lisäksi haastavan ympäristön erääntyvien korkosijoitusten uudelleen sijoittamiseen.

Ifin odotetaan vuonna 2019 saavuttavan 84–86 prosentin suuruisen yhdistetyn kulusuhteen.

Topdanmark julkaisee oman tulosennustemallinsa vuosineljänneksittäin.

Nordean vaikutuksen konsernin tulokseen odotetaan olevan huomattava.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan lukuisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä. Emoyhtiö Sampo Oyj:n oma altistuminen riskeille on vähäistä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Tällä hetkellä on olemassa lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti. Erityisesti poliittiset riskit ovat tällä hetkellä koholla.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut toimintaympäristöön vaikuttavat trendit. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä. Esimerkkejä jo tunnistetuista trendeistä ovat yleinen teknologinen kehitys, digitalisaatio ja kestävä kehityksen teemat, joilla voi olla perustavanlaatuisia vaikutuksia finanssisektorin yhtiöihin asiakaskäyttötymisen muutoksien tai uusien kilpailijoiden ilmaantumisen myötä.

SAMPO OYJ
Hallitus

Lisätiedot

Knut Arne Alsaker, talousjohtaja, puh. 010 516 0010

Jarmo Salonen, sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja, puh. 010 516 0030

Maria Silander, viestintäpäällikkö, mediayhteydet, puh. 010 516 0031

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Sampo järjestää suomenkielisen tiedotustilaisuuden tänään 7.8.2018 klo 12.30 Hotelli Kämpissä (Paavo Nurmi -kabinetti, 2. krs, Pohjoisesplanadi 29, Helsinki).

Analyytikoille ja sijoittajille järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi klo 16.00.

Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon 09 8171 0310, +44 (0)33 3300 0804, +1 855 857 0686 tai +46 (0)8 5664 2651. Puhelinkonferenssin tunnus: 95347729#.

Puhelinkonferenssia voi seurata samanaikaisesti osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Puhelinkonferenssin tallenne on kuunneltavissa myöhemmin samassa osoitteessa.

Tämän lisäksi tulostiedotetta täydentävä englanninkielinen esitysaineisto on nähtävissä osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Sampo julkaisee vuoden 2019 tammi-syyskuun osavuosisiraportin 6.11.2019.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Lontoon pörssi

Keskeiset tiedotusvälineet

Finanssivalvonta

www.sampo.com

Konsernin taloudellinen kehitys >

Tunnusluvut		1-6/2019	1-6/2018
KONSERNI			
Voitto ennen veroja	Milj.e	981	1 153
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	15,4	10,2
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	6,5	1,9
Omavaraisuusaste	%	23,0	24,1
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj.e	2 421	3 416
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	130	146
Henkilöstön keskim. lukumäärä		9 734	9 487
IF			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	2 772	2 701
Vakuutusmaksutuotot	Milj.e	2 166	2 120
Voitto ennen veroja	Milj.e	440	415
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	35,6	9,4
Riskisuhde ²⁾	%	63,0	64,0
Toimintakulusuhde ²⁾	%	21,7	21,8
Vahinkosuhde ²⁾	%	68,5	69,5
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,2	16,3
Yhdistetty kulusuhde ²⁾	%	84,7	85,8
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 799	6 548
TOPDANMARK			
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	665	626
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	822	795
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot	Milj.e	588	574
Voitto ennen veroja	Milj.e	146	105
Vahinkosuhde ²⁾	%	62,4	67,2
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,6	16,9
Yhdistetty kulusuhde	%	79,0	84,1
Henkilöstön keskim. lukumäärä		2 322	2 351
MANDATUM			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	535	531
Voitto ennen veroja	Milj.e	137	313
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	30,1	25,9
Liikekustannussuhde	%	106,0	98,9
Henkilöstön keskim. lukumäärä		554	529

> Konsernin taloudellinen kehitys

OMISTUSYHTEISÖ		1-6/2019	1-6/2018
Voitto ennen veroja	Milj.e	258	341
Henkilöstön keskim. lukumäärä		60	60
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT			
Osakekohtainen tulos	euro	1,37	1,68
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	1,68	1,14
Osakekohtainen oma pääoma	euro	21,05	21,57
Osakekohtainen substanssi	euro	19,46	21,57
Antioikaistu ylin kurssi	euro	43,38	48,92
Antioikaistu alin kurssi	euro	37,92	40,80
Osakekannan markkina-arvo	Milj.e	23 047	23 314

¹⁾ Konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (2004/699) kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä.

²⁾ Vahinkovakuutuksen tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta eikä niitä siksi voida johtaa suoraan konsernin tuloslaskelmasta. Ifin tulosanalyysi on esitetty liitteessä 16.

Keskimääräisenä ja välitilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 555 351 850 kappaletta.

Kiinteistöjen arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero sekä laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista.

Kokonaispääoman sekä oman pääoman tuoton laskennassa on käytetty konsernin laajaa tulosta.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan ohje- ja määräyskokoelman mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

$$\begin{aligned} &+ \text{kauden laaja tulos} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{oma pääoma yhteensä} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)}$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin), %

$$\begin{aligned} &+ \text{liikevoitto} \\ &\pm \text{muut laajan tuloksen erät ennen veroja} \\ &+ \text{korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ &+ \text{vastuuvelan perustekorko} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserojen muutos} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\begin{aligned} &+ \text{taseen loppusumma} \\ &- \text{sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetka} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)} \end{aligned}$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

$$\begin{aligned} &+ \text{oma pääoma yhteensä} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{taseen loppusumma} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\pm \text{sijoitusten arvostuserot}$$

Vahinkovakuutuksen riskisuhde, %

$$\begin{aligned} &+ \text{korvauskulut} \\ &- \text{korvausten käsittelykulut} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\text{vakuutusmaksutuotot}$$

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, %

$$\begin{aligned} &+ \text{liikekulut} \\ &+ \text{korvausten käsittelykulut} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\text{vakuutusmaksutuotot}$$

Vahinkovakuutuksen vahinkosuhde, %

$$\begin{aligned} &\text{korvauskulut} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\text{vakuutusmaksutuotot}$$

Vahinkovakuutuksen liikekulusuhde, %

$$\begin{aligned} &\text{liikekulut} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\text{vakuutusmaksutuotot}$$

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutuksen liikekustannussuhde, %

$$\begin{aligned} &+ \text{liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} \\ &+ \text{korvausten selvittelykulut} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

$$\text{kuormitustulo}$$

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto

osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)

osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)

± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa

± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen

osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x raportointikauden viimeinen kaupantekokurssi

Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain

Milj. e	4-6/2019	1-3/2019	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018
Vakuutusmaksutulo	1 898	2 680	1 891	1 561	1 858
Sijoitustoiminnan nettotuotot	422	1 087	-779	439	330
Liiketoiminnan muut tuotot	18	8	12	13	211
Korvauskulut	-1 277	-1 282	-1 223	-1 213	-1 264
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-312	-1 780	808	-62	-271
Henkilöstökulut	-231	-229	-207	-213	-212
Liiketoiminnan muut kulut	-169	-125	-177	-154	-166
Rahoituskulut	7	30	14	-21	-4
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	149	85	112	140	226
Kauden voitto ennen veroja	506	475	451	490	708
Verot	-78	-78	-70	-76	-101
Kauden voitto	428	398	381	414	607
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-34	-20	-15	30	-31
Myytavissä olevat rahoitusvarat	109	264	-552	23	4
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-29	-17	-35	-5	-2
Verot	-25	-58	118	-5	0
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä netto- verojen jälkeen	21	170	-484	43	-29
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-20	-8	-7	7	-8
Verot	4	2	2	-2	2
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä netto- verojen jälkeen	-16	-6	-6	5	-6
KAUDEN LAAJA TULOS	434	561	-108	463	571
Kauden voitto, josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	404	358	367	386	586
Määräysvallattomien osuus	24	40	14	28	21
Kauden laaja tulos, josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	410	521	-122	434	550
Määräysvallattomien osuus	24	40	14	28	21

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-6/2019	1-6/2018
Vakuutusmaksutulo	1	4 579	4 456
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	1 509	236
Liiketoiminnan muut tuotot		27	219
Korvauskulut	3	-2 559	-2 579
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		-2 092	-831
Henkilöstökulut	4	-460	-435
Liiketoiminnan muut kulut		-294	-296
Rahoituskulut		37	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		234	395
Kauden voitto ennen veroja		981	1 153
Verot		-155	-171
Kauden voitto		826	982
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-54	-112
Myytavissä olevat rahoitusvarat		373	-210
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä		-45	-21
Verot		-83	46
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen		191	-298
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		-28	-6
Verot		6	1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen		-22	-5
KAUDEN LAAJA TULOS		995	679
Kauden voitto, josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		762	934
Määräysvallattomien osuus		64	48
Kauden laaja tulos, josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		931	631
Määräysvallattomien osuus		64	48
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur)		1,37	1,68

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	6/2019	12/2018
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		313	162
Sijoituskiinteistöt		668	665
Aineettomat hyödykkeet	5	2 127	2 143
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		7 573	8 065
Rahoitusvarat	6, 7, 8, 9, 10	23 182	22 693
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	11	11 886	10 671
Laskennalliset verosaamiset		22	24
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista		360	294
Muut varat		2 495	2 263
Käteiset varat		2 291	2 361
Varat yhteensä		50 919	49 340
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	12	18 975	18 415
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	13	12 855	11 390
Rahoitusvelat	14	4 585	4 711
Laskennalliset verovelat		565	487
Varaukset		14	18
Eläkevelvoitteet		74	51
Muut velat		1 561	1 254
Velat yhteensä		38 629	36 326
Oma pääoma			
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 530	1 530
Kertyneet voittovarot		10 009	10 944
Muut oman pääoman erät		51	-186
Emoyhtiön omistajien osuus		11 688	12 386
Määräysvallattomien osuus		601	628
Oma pääoma yhteensä		12 290	13 014
Oma pääoma ja velat yhteensä		50 919	49 340

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	SVOP- rahasto	Voitto- varat 1)	Muunto- erot 2)	Myytävissä olevat rahoitus- varat 3)	Yht.	Määräys- vallattomien osuudet	Yht.
Oma pääoma 1.1.2018	98	4	1 527	10 692	-656	1 184	12 848	660	13 508
Muutokset omassa pääomassa									
Osingonjako				-1 444			-1 444	-113	-1 557
Osakeperusteiset maksut				7			7		7
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				-58			-58		-58
Osakeperusteiset maksut				-4			-4		-4
Kauden voitto				934			934	48	982
Muut laajan tuloksen erät				-4	-135	-165	-303		-303
Oma pääoma 30.6.2018	98	4	1 527	10 124	-791	1 019	11 980	595	12 575
Oma pääoma 1.1.2019	98	4	1 527	10 944	-780	594	12 386	628	13 014
Muutokset omassa pääomassa									
Osingonjako				-1 583			-1 583	-90	-1 673
Osakeperusteiset maksut				7			7		7
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				-55			-55		-55
Muut oman pääoman muutokset				2			2		2
Kauden voitto				762			762	64	825
Muut laajan tuloksen erät				-67	-56	292	169		169
Oma pääoma 30.6.2019	98	4	1 527	10 009	-836	887	11 688	601	12 290

1) IAS 19 Eläkevelvoitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli -22 (-5) milj. e.

2) Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistusosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät -45 (1) milj. euron osuuden Nordean eristä, joita ei siirretä enää tulosvaikutteisiksi. Muuntoerot sisältävät -2 (-22) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät 2 (-0) milj. euron osuuden Nordean käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista. Nordea on ottanut käyttöön IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin 1.1.2018 alkaen.

3) Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 367 (-53) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -54 (-121) milj. euroa. Eriytetylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli -22 (10) milj. euroa.

Muuntoeroihin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, rahavirtasuojaukseen sekä eläkevelvoitteisiin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	1-6/2019	1-6/2018
Kauden alun rahavarat	2 734	2 734
Liiketoiminnan rahavirta	1 024	127
Investointien rahavirta	582	404
Rahoituksen rahavirta	-1 676	-1 094
Maksetut osingot	-1 583	-1 443
Vieraan pääoman lisäys	496	769
Vieraan pääoman vähennys	-589	-421
Kauden lopun rahavarat	2 664	2 170

Rahavirtalaskelmassa esitetään kauden rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää varsinaisen liiketoiminnan rahavirrat.

Rahavirrat sijoituksista tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin sijoituksiin esitetään investointien rahavirrassa. Rahoituksen rahavirrassa esitetään rahavirrat, jotka johtuvat toiminnan rahoittamisesta oman tai vieraan pääoman ehdoin. Rahavarat sisältävät käteiset varat sekä muut enintään 3 kuukauden pituiset talletukset.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sammon konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Osavuosiraportin laatimisessa on noudatettu IAS 34 standardia. Osavuosiraportin laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat olennaisilta osiltaan samat kuin konsernitilinpäätöksessä vuodelta 2018.

Sampo otti vuoden 2019 alusta käyttöön uuden standardin IFRS 16 *Vuokrasopimukset*. Standardi korvasi IAS 17 standardin, jonka mukaan vuokrasopimukset kirjattiin joko taseeseen rahoitusleasingsopimuksina tai muina vuokrasopimuksina, jolloin sopimukseen liittyvät vastuut esitettiin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Uuden standardin myötä lähtökohtaisesti kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Tuloslaskelmaan kirjataan vuokrasopimuksista aiheutuvat korkokulut sekä poistot.

Siirtymähetkellä sovellettiin standardin sallimaa yksinkertaistettua menettelyä, jolloin vertailuvuosia ei ole oikaistu takautuvasti. Lisäksi konserni hyödynsi standardin sallimaa poikkeusta jättää lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset taseen ulkopuolelle. Standardin käyttöönotolla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen. Konsernin varat kasvoivat 141 miljoonaa euroa ja velat 137 miljoonaa euroa.

Standardit ja tulkinnat löytyvät Sammon vuoden 2018 tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tilinpäätös on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018.

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.–30.6.2019

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	2 618	1 432	529	-	-	4 579
Sijoitustoiminnan nettotuotot	120	679	726	-8	-8	1 509
Liiketoiminnan muut tuotot	18	3	7	8	-10	27
Korvauskulut	-1 364	-571	-624	-	-	-2 559
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-452	-1 208	-433	-	2	-2 092
Henkilöstökulut	-278	-144	-27	-10	-	-460
Liiketoiminnan muut kulut	-214	-46	-37	-6	10	-294
Rahoituskulut	-8	-5	-4	47	6	37
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	0	7	0	226	-	234
Voitto ennen veroja	440	146	137	258	0	981
Verot	-96	-32	-26	-1	-	-155
Kauden voitto	345	114	110	257	0	826
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-48	1	-	-7	-	-54
Myytavissä olevat rahoitusvarat	238	-	105	31	-	373
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-	-45	-	-45
Verot	-51	-	-25	-6	-	-83
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	139	1	79	-28	-	191
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-28	-	-	-	-	-28
Verot	6	-	-	-	-	6
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-22	-	-	-	-	-22
KAUDEN LAAJA TULOS	462	114	190	229	0	995
Kauden voitto, josta						
Emoyhtiön omistajien osuus						762
Määräysvallattomien osuus						64
Kauden laaja tulos, josta						
Emoyhtiön omistajien osuus						931
Määräysvallattomien osuus						64

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.–30.6.2018

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	2 564	1 364	528	-	-1	4 456
Sijoitustoiminnan nettotuotot	119	44	137	-39	-25	236
Liiketoiminnan muut tuotot	14	1	205	9	-10	219
Korvauskulut	-1 357	-610	-627	-	15	-2 579
Vakuutus- ja sijoitusvelkojen muutokset	-444	-507	135	-	-14	-831
Henkilöstökulut	-264	-142	-24	-6	-	-435
Liiketoiminnan muut kulut	-214	-46	-39	-8	10	-296
Rahoituskulut	-7	-5	-4	-1	6	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	3	6	0	386	-	395
Voitto ennen veroja	415	105	313	341	-20	1 153
Verot	-91	-22	-62	0	4	-171
Kauden voitto	324	83	251	341	-16	982
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-105	-1	-	-6	-	-112
Myytavissa olevat rahoitusvarat	-105	-	-84	-21	-	-210
Osuus osakkuusyritysten laajan tuloksen eristä	-	-	-	-21	-	-21
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	23	-	19	4	-	46
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-187	-1	-65	-44	-	-298
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-6	-	-	-	-	-6
Verot	1	-	-	-	-	1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-5	-	-	-	-	-5
KAUDEN LAAJA TULOS	132	81	185	297	-16	679
Tilikauden voitosta						
Emoyhtiön omistajien osuus						934
Määräysvallattomien osuus						48
Tilikauden laajasta tuloksesta						
Emoyhtiön omistajien osuus						631
Määräysvallattomien osuus						48

Tase segmenteittäin 30.6.2019

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	161	130	15	7	-	313
Sijoituskiinteistöt	2	524	142	-	-	668
Aineettomat hyödykkeet	504	1 462	162	0	-	2 127
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	14	210	0	7 349	-	7 573
Rahoitusvarat	10 875	6 652	4 615	5 099	-4 059	23 182
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	4 390	7 523	-	-26	11 886
Laskennalliset verosaamiset	14	3	-	9	-4	22
Saamiset jälleenvakuutussopimuksista	261	99	1	-	-	360
Muut varat	2 017	306	120	62	-9	2 495
Käteiset varat	741	38	853	659	-	2 291
Varat yhteensä	14 590	13 813	13 431	13 183	-4 098	50 919
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 287	5 600	4 089	-	-	18 975
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	5 414	7 467	-	-26	12 855
Rahoitusvelat	398	350	109	3 998	-271	4 585
Laskennalliset verovelat	267	182	120	-	-4	565
Varaukset	14	-	-	-	-	14
Eläkevelvoitteet	74	-	-	-	-	74
Muut velat	959	291	243	78	-10	1 561
Velat yhteensä	10 999	11 838	12 027	4 076	-311	38 629
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						10 009
Muut oman pääoman erät						51
Emoyhtiön omistajien osuus						11 688
Määräysvallattomien osuus						601
Oma pääoma yhteensä						12 290
Oma pääoma ja velat yhteensä						50 919

Tase segmenteittäin 31.12.2018

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	24	130	5	3	-	162
Sijoituskiinteistöt	4	513	148	-	-	665
Aineettomat hyödykkeet	512	1 472	158	0	-	2 143
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	14	225	3	7 823	-	8 065
Rahoitusvarat	10 753	6 028	4 902	5 069	-4 058	22 693
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 735	6 960	-	-24	10 671
Laskennalliset verosaamiset	11	2	-	15	-4	24
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	208	85	1	-	-	294
Muut varat	1 704	279	182	107	-8	2 263
Käteiset varat	294	34	586	1 448	-	2 361
Varat yhteensä	13 525	12 502	12 944	14 465	-4 095	49 340
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	8 934	5 259	4 221	-	-	18 415
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	-	4 460	6 955	-	-24	11 390
Rahoitusvelat	405	339	133	4 104	-271	4 711
Laskennalliset verovelat	207	188	96	-	-4	487
Varaukset	18	-	-	-	-	18
Eläkevelvoitteet	51	-	-	-	-	51
Muut velat	785	227	173	78	-9	1 254
Velat yhteensä	10 401	10 473	11 578	4 182	-308	36 326
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						10 944
Muut oman pääoman erät						-186
Emoyhtiön omistajien osuus						12 386
Määräysvallattomien osuus						628
Oma pääoma yhteensä						13 014
Oma pääoma ja velat yhteensä						49 340

Muut liitetiedot, Milj. e

1 Vakuutusmaksut

	1-6/2019	1-6/2018
Vahinkovakuutus	3 594	3 496
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	883	831
Sijoitusopimukset	316	326
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	4 794	4 653
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-209	-194
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	-6	-3
Jälleenvakuutus yhteensä	-215	-197
Konsernin vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	4 579	4 456

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

If	1-6/2019	1-6/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-9	-15
Lainoista ja muista saamisista	4	5
Myytävässä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	84	85
Osakkeet ja osuudet	66	71
Yhteensä	150	156
Yhteensä rahoitusvaroista	145	147
Palkkiokulut	-10	-10
Kulut muista kuin rahoitusveloista	0	-2
Diskonttauksen purkuvaikutus	-15	-16
If yhteensä	120	119

Topdanmark	1-6/2019	1-6/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	47	-20
Kaupankäyntivaroista		
Saamistodistukset	95	26
Osakkeet ja osuudet	113	24
Yhteensä	208	51
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	38	22
Osakkeet ja osuudet	429	55
Johdannaiset	49	-4
Muut	38	-53
Yhteensä	554	19
Lainoista ja muista saamisista	1	0
Yhteensä rahoitusvaroista	810	50
Nettotuotot sijoituskiinteistöistä	28	6
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	-65	-3
Diskonttauksen purkuvaikutus, vakuutusvelat	-93	-8
Muut sijoitustoimintaan liittyvät kulut	-1	0
Topdanmark yhteensä	679	44

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Mandatum	1-6/2019	1-6/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-41	-49
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	59	10
Osakkeet ja osuudet	467	7
Lainat ja muut saamiset	0	6
Muut	-4	-9
Yhteensä	522	14
Lainoista ja muista saamisista	5	-1
Myytävissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	47	70
Osakkeet ja osuudet	190	95
Yhteensä	237	165
Yhteensä rahoitusvaroista	724	129
Muista varoista	1	1
Palkkiotuotot, netto	1	7
Mandatum yhteensä	726	137

Omistusyhteisö	1-6/2019	1-6/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-15	-46
Lainoista ja muista saamisista	-17	-27
Myytävissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	15	22
Osakkeet ja osuudet	9	12
Yhteensä	24	34
Yhteensä rahoitusvaroista	-8	-39
Muista varoista	0	-
Omistusyhteisö yhteensä	-8	-39
Segmenttien väliset eliminoinnit	-8	-25
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1 509	236

3 Korvauskulut

	1-6/2019	1-6/2018
Maksetut korvaukset		
Vahinkovakuutus	-1 886	-1 770
Henkivakuutus		
Vakuutus sopimukset	-637	-681
Sijoitus sopimukset	-303	-225
Maksetut korvaukset yhteensä, brutto	-2 826	-2 676
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	62	44
Henkivakuutus, vakuutus sopimukset	1	0
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	63	44
Maksetut korvaukset yhteensä, netto	-2 763	-2 632
Korvausvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	158	31
Henkivakuutus, vakuutus sopimukset	54	14
Korvausvastuun muutos yhteensä, brutto	213	45
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-9	7
Korvausvastuun muutos yhteensä, netto	204	52
Konsernin korvauskulut yhteensä	-2 559	-2 579

4 Henkilöstökulut

	1-6/2019	1-6/2018
Palkat ja palkkiot	-319	-317
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-22	-3
Osakkeina toteutetut osakeperusteiset maksut	-4	-3
Eläkekulut	-51	-51
Muut henkilösivukulut	-64	-60
Konsernin henkilöstökulut yhteensä	-460	-435

5 Aineettomat hyödykkeet

	6/2019	12/2018
Liikearvo	1 440	1 454
Muut aineettomat hyödykkeet	688	689
Konsernin aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 127	2 143

6 Rahoitusvarat

	6/2019	12/2018
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	125	72
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	5 501	4 432
Osakkeet ja osuudet	763	726
Yhteensä	6 264	5 158
Lainat ja muut saamiset	443	685
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 346	12 888
Osakkeet ja osuudet	4 004	3 889
Yhteensä	16 350	16 777
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	23 182	22 693

7 Johdannaissopimukset

	6/2019			12/2018		
	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
	Varat	Velat		Varat	Velat	
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	3 359	92	141	2 750	48	100
Valuuttajohdannaiset	5 858	33	20	11 304	24	65
Osakejohdannaiset	80	0	-	41	0	-
Kaupankäyntijohdannaiset yhteensä	9 297	125	161	14 096	72	166
Suojaavat johdannaiset						
Käypää arvoa suojaavat	364	-	-4	364	-	4
Konsernin johdannaiset yhteensä	9 661	125	158	14 460	72	169

8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa Sampo-konsernin tason 3 sijoituksista ovat pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja. Kaksi suurinta tason 3 sijoitusta ovat Saxo Bank ja HF Evergood partners. Näiden kahden suuren sijoituksen lisäksi Sampo-konsernin tason 3 varat ovat sijoituksen koon ja rahaston suhteen hyvin hajautettuja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään.

Arvonmäärittämenetelmiä on useita ja alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana voidaan käyttää esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisesti.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien sijoitusten luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana voidaan käyttää monia erilaisia menetelmiä, esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittämistä sääntelee esimerkiksi Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa määritetään arvonlaskennan toimintaperiaatteet ja dokumentointivaatimukset.

Rahoitusvarat 30.6.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	63	-	63
Valuuttajohdannaiset	-	33	-	33
Muut johdannaiset	-	29	-	29
Yhteensä	-	125	-	125
Kaupankäyntivarat				
Osakkeet ja osuudet	565	198	-	763
Saamistodistukset	4 886	561	54	5 501
Yhteensä	5 451	759	54	6 264
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Talletukset	-	327	-	327
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 920	3	9	2 932
Saamistodistukset	1 306	1 734	31	3 070
Rahastot	3 662	947	858	5 467
Johdannaissopimukset	-	9	-	9
Yhteensä	7 888	2 693	897	11 478
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 820	-	342	2 162
Saamistodistukset	8 296	4 040	10	12 346
Muut varat	929	45	868	1 842
Yhteensä	11 045	4 085	1 220	16 350
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	24 384	7 989	2 171	34 543

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

*Muut rahoitusvarat***Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat**

Lainat ja muut saamiset	-	328	99	427
-------------------------	---	-----	----	------------

Konsernin rahoitusvarat yhteensä	24 384	8 316	2 270	34 970
---	---------------	--------------	--------------	---------------

Rahoitusvelat 30.6.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	-----------------

*Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat***Johdannaissopimukset**

Korkojohdannaiset	-	121	-	121
Valuuttajohdannaiset	-	16	-	16
Muut johdannaiset	-	21	-	21
Yhteensä	-	158	-	158

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat

Talletukset	-	-	10	10
-------------	---	---	----	-----------

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä

	-	158	10	168
--	----------	------------	-----------	------------

*Muut rahoitusvelat***Velat, joilla on huonompi etuoikeus**

Pääomalainat	217	146	-	363
--------------	-----	-----	---	------------

Liikkeeseen lasketut velkakirjat

Yritystodistukset	3 733	408	-	4 140
Joukkovelkakirjalainat	-	48	-	48
Yhteensä	3 733	456	-	4 189

Muut rahoitusvelat yhteensä	3 949	602	-	4 551
------------------------------------	--------------	------------	----------	--------------

Konsernin rahoitusvelat yhteensä	3 949	760	10	4 719
---	--------------	------------	-----------	--------------

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvarat 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat</i>				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	48	-	48
Valuuttajohdannaiset	-	24	-	24
Yhteensä	-	72	-	72
Kaupankäyntivarat				
Osakkeet ja osuudet	533	191	-	725
Saamistodistukset	3 957	695	51	4 703
Yhteensä	4 490	886	51	5 428
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Talletukset	-	587	-	587
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 433	4	7	2 444
Saamistodistukset	1 209	1 894	27	3 130
Rahastot	3 119	918	678	4 716
Johdannaissopimukset	-	5	-	5
Muut varat	-	-	41	41
Yhteensä	6 761	2 822	754	10 337
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 683	0	322	2 005
Saamistodistukset	9 289	3 315	13	12 617
Muut varat	907	44	909	1 860
Yhteensä	11 878	3 359	1 245	16 482
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	23 130	7 727	2 050	32 907
<i>Muut rahoitusvarat</i>				
Jaksotettuun hankintamenoona arvostettavat rahoitusvarat				
Lainat ja muut saamiset	-	358	98	456
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	23 130	8 086	2 148	33 363

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvelat 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</i>				
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	100	-	100
Valuuttajohdannaiset	-	69	-	69
Yhteensä	-	169	-	169
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat				
Talletukset	-	-	11	11
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	169	11	180
<i>Muut rahoitusvelat</i>				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	147	321	-	468
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Yritystodistukset	3 547	419	-	3 966
Joukkovelkakirjalainat	-	124	-	124
Yhteensä	3 547	543	-	4 090
Muut rahoitusvelat yhteensä	3 695	864	-	4 558
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	3 695	1 033	11	4 738

	6/2019		12/2018	
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Kaupankäyntivarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	-	-	1	58
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	60	15	17	64
Rahastot	-	-	-	44
Yhteensä	60	15	17	108
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	553	299	461	477

Siirrot perustuvat pääosin ulkoisen palveluntarjoajan tietoihin perustuviin muutoksiin kaupankäynnin volyymeissa.

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Käypien arvojen herkkyyshanalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Ifissä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttoa (SEK) vastaan lisäisi tulosta 19 (1) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -10 (-1) milj. euroa. Topdanmarkissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttoa (DKK) vastaan vähentäisi tulosta -2 (0) milj. euroa, mutta ei vaikuttaisi omaan pääomaan. Mandatumissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttoa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 21 (29) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -62 (-67) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttoa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa -187 (-249) milj. euroa.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyshanalyysi eri markkinariskiskenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 30.6.2019.

Herkkyysharkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyshanalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko	Korko	Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	92	-90	-28	-39
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	293	-269	-613	-189
Kokonaisvaikutus	384	-358	-640	-228

9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset >

Rahoitusvarat	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myynnit	30.6.	Kaudelle kirjatut voi- tot/tappiot rahoitus- varoista 30.6.2019
Kaupankäyntivarat							
Saamistodistukset	51	0	-	5	-3	54	0
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	7	0	-	1	0	9	0
Saamistodistukset	27	0	-	18	-14	31	0
Rahastot	678	-1	-	226	-45	858	-3
Yhteensä	713	-1	-	245	-59	897	-3
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	323	0	-1	21	0	342	-1
Saamistodistukset	13	0	0	33	-37	10	0
Muut varat	909	1	-57	73	-58	867	-56
Yhteensä	1 245	1	-58	127	-95	1 220	-57
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	2 009	0	-58	377	-156	2 171	-60

	6/2019		
	Realisoi- tuneet voitot/ tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	0	-58	-59
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-2	-58	-60

> 9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitus-varoista 31.12.2018
Kaupankäyntivarat							
Saamistodistukset	77	1	-	14	-40	51	1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	6	30	-	7	-35	7	-
Saamistodistukset	38	0	-	4	-16	27	-
Rahastot	359	21	-	355	-56	678	21
Yhteensä	403	51	-	366	-107	713	21
Myytavissä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	43	1	4	519	-245	323	4
Saamistodistukset	34	0	-1	95	-115	13	0
Muut varat	674	5	-4	350	-116	909	1
Yhteensä	751	6	-1	964	-476	1 245	4
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 231	58	-1	1 344	-623	2 009	27

	12/2018		
	Realisoi- tuneet voitot/ tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	57	0	57
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	27	0	27

10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

	6/2019		12/2018	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)
Rahoitusvarat				
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	342	-68	322	-64
Saamistodistukset	10	-1	13	-1
Muut varat	868	-174	909	-182
Yhteensä	1 220	-243	1 245	-248

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kanna sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtojen oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta -1 milj. euron (-1) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen -242 milj. euron (-246) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 2,1 prosenttia (2,0).

11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

	6/2019	12/2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 070	3 130
Osakkeet ja osuudet	8 145	6 901
Lainat ja saamiset	328	358
Johdannaissopimukset	9	5
Muut	335	277
Konsernin sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	11 886	10 671

12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

	6/2019	12/2018
Vakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu		
Vahinkovakuutus	3 131	2 422
Henkivakuutus		
Vakuutusopimukset	1 915	1 934
Sijoitussopimukset	25	24
Korvausvastuu		
Vahinkovakuutus	8 533	8 663
Henkivakuutus	2 149	2 264
Henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille	3 222	3 109
Konsernin velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	18 975	18 415

Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.

Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Sijoitussopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 *Vakuutusopimukset* standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.

13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

	6/2019	12/2018
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	4 763	4 399
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	2 678	2 531
Henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille	5 414	4 460
Konsernin velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	12 855	11 390

14 Rahoitusvelat

	6/2019	12/2018
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	158	169
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	455	464
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yritystodistukset	48	124
Joukkovelkakirjalainat	3 913	3 943
Yhteensä	3 961	4 067
Talletusvelat jälleenvakuuttajille	10	11
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 585	4 711

15 Ehdolliset velat ja sitoumukset

	6/2019	12/2018
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	1 176	1 144
Takaukset	8	10
IT-hankinnat	5	5
Muut peruuttamattomat sitoumukset	76	98
Yhteensä	1 264	1 257

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

	6/2019	6/2019	12/2018	12/2018
	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	208	152	209	152

Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo	6/2019	12/2018
Sijoitukset	12	13
Käteisvarat	117	182

Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-eriin Muut saamiset tai Käteisvarat.

16 Ifin tulostulosanalyysi

	1-6/2019	1-6/2018
Vakuutusmaksutuotot	2 166	2 120
Korvauskulut	-1 484	-1 473
Liikekulut	-351	-345
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-5	-2
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	8	6
Vakuutustekninen kate	334	306
Sijoitustoiminnan nettotuotto	127	128
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-22	-22
Muut tuotot ja kulut	2	3
Liikevoitto	440	415

17 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

TULOSLASKELMA	1-6/2019	1-6/2018
Liiketoiminnan muut tuotot	8	9
Henkilöstökulut	-10	-6
Liiketoiminnan muut kulut	-6	-8
Liikevoitto	-8	-5
Rahoitustuotot ja kulut	868	802
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	859	797
Tuloverot	-1	-
Tilikauden voitto	859	797
TASE	6/2019	12/2018
VASTAAVAA		
Aineelliset hyödykkeet	3	3
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	3 401	3 401
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	267	261
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	5 799	5 799
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	237	227
Muut osakkeet ja osuudet	760	745
Muut saamiset	30	23
Saamiset	108	166
Rahat ja pankkisaamiset	658	1 447
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 263	12 073
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	98	98
Käyvän arvon rahasto	21	-3
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio	4 414	4 328
Tilikauden voitto	859	1 669
Oma pääoma yhteensä	7 191	7 890
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	3 913	3 943
Lyhytaikainen	159	240
Vieras pääoma yhteensä	4 072	4 182
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 263	12 073

SAMPO GROUP

Sampo Oyj
Fabianinkatu 27
00100 Helsinki

Puhelin: 010 516 0100
Y-tunnus: 0142213-3

 www.sampo.com
 [@Sampo_plc](https://twitter.com/Sampo_plc)
 [sampo-plc](https://www.linkedin.com/company/sampo-plc)